

Rettigheder paa en forsvarlig Maade. Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) vil jeg sige, at det var en god Højretale han holdt for os forleden Dag. Det var jo derfor ret betegnende, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds straks tog ham under Armen, og at de i denne Sag vandre sammen som to siamesiske Tvillinger, Arm i Arm. Det var ret rimeligt, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds røste det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds, thi der er intet Medlem i denne Sal, der indtager et saa yderliggaaende Tvangs- og Statsskolesynspunkt som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds, det er derfor ogsaa ret naturligt, at Højre roser ham. Det ærede Medlem kunde nu ogsaa godt gaa med til Skolekonsulenten, skønt jeg ikke fatter, hvad denne Skolekonsulent egentlig skal udrette. Det forekommer for Resten mig, vi have flere end tilstrækkeligt af Tilsynsmænd og andre Embedsmænd her i Landet, saa der ikke er nogen særlig Anledning for os til — allermindst fra et demokratisk Synspunkt — at oprette et nyt Tilsynsmedde for Skolevæsenet. Hvis det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds tror, at Adgangen til en saadan Plads som Overskoledirektør eller Skolekonsulent, hvad man nu vil kalde ham — man kalder ham jo helst Skolekonsulent, fordi det skal være et for Landboerne bestikkende Udtryk, men det er lige meget, hvad han hedder, han faar en overordnet Stilling mellem Skolevæsenet, Skolebestyrelsen og Ministeriet, det er jo Meningen med ham — hvis man tror, det er en Plads, der kan søges — eller søges kan den maaske nok, men som kan faas af en Lærer, selv den mest fremragende Lærer, saa tager det ærede Medlem højlig fejl. Nej, vi faa en eller anden Teolog eller en eller anden, jeg vil ikke sige afdanket men afgaaet Minister, det vil blive en Retrætepost for en Kultusminister, der har fungeret sin Tid, at faa en saadan Stilling. Men at Lærerne i Danmark saadan ligefrem skulde længes efter at faa en ny overordnet, det er mig ufatteligt, og det bliver mig endnu mere ufatteligt, at en saa elskværdig og jævn Kolllega, som det ærede Medlem for Skolevæsenet (P. Andersen) ikke blot vil have en saadan Konsulent, men var endogsaa tilbøjelig til at ville have fire.

Hvad nu Spørgsmaalet om Kaldelsen angaar, saa lader det jo til, at det er et Spørgsmaal, som man helst ikke bør røre

ved, og den, der rører ved det, eller ytrer Tvivl med Hensyn til noget dette Spørgsmaal vedrørende, bliver straks stemplet som en Mand, der vil spænde Ben for Loven. Jeg har selv nogen Erfaring i den Retning. Et af de første Aar, da vi behandlede denne Sag, var der Spørgsmaal oppe om at blive ved den gamle, den bestaaende Ordning, og da jeg saa spurgte: hvad er da det gamle, hvad er da det bestaaende — thi jeg kunde ikke forstaa rettere, end at det bestaaende var en Lov, som siger et, og 3—4 ministerielle Fortolkninger, som sige det stik modsatte — saa blev jeg straks af velvillige Sjæle beskyldt for at væve en af de allerivrigste til at rejse Tvivl og spænde Ben for denne Lov. Den simple Sandhed er den, at jeg ønsker, naar vi endelig engang skulle have en Skolelov, at vi paa et saa vigtigt Punkt som Spørgsmaalet om Kaldelsen vide, hvad det er, vi vedtage. Det er dog en billig Fordring, naar vi nu udgive en Lov, og der i mange Aar har været stærk Strid mellem Kommunalbestyrelserne, som have Indstillingsret, og Kaldelsesmyndighederne, at man saa afgør det Stridspunkt paa en saadan Maade, at enhver Kommunalbestyrelse Landet over, og ethvert selv det mindste Sogneraad ved, hvad der er Lov og Ret i dette Forhold. Dette har jeg ønsket og dette ønsker jeg endnu selv med Fare for at blive beskyldt for, at jeg er en Mand, der vil lægge Hindringer i Vejen for Skolelovens Vedtagelse, hvad jeg ikke tidligere har villet gøre og heller ikke vil gøre nu. Jeg ønsker kun, at Loven skal blive saa klar som mulig ikke mindst paa et saa stort og vigtigt Spørgsmaal som dette. Den højtærede Minister gav ikke nogen fyldestgørende Forklaring af, hvorledes han opfattede dette Forhold. Den højtærede Minister er en velvillig Mand, og han fremkom derfor med en hel Række velvillige Udtalelser i Retning af, at naar denne Lov nu blev ført ud i Livet, kunde man vente Fred og Enighed paa dette Punkt rundt om i Landet. Man kunde være sikker paa, at Kommunalbestyrelsen ikke vilde indstille nogen, som ikke vandt Kaldsmyndighedernes Bifald, og den højtærede Minister mente derfor, at det ikke var værd at tale videre om den Sag. Jeg synes, det er at gaa uden om Spørgsmaalet, og jeg haaber derfor, at vi, inden vi skilles, inden vi slutte Forhandlingen om denne Sag, komme til fuld Klarhed over, at naar man nu optager den gamle Lovbestemmelse med en enkelt Ændring, er det i fuld Forstaaelse om en Betragtning, som Folketinget altid